

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК НОВА ЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ДЛЯ БІЗНЕСУ

Ізбаш В.М.,

**здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет**

Науковий керівник: Полторак А.С.,

**д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет**

У сучасному світі цифрова трансформація стрімко прогресує, а цифрові платформи стають основою нових економічних моделей. Цифрові платформи пропонують компаніям нові можливості для інновацій, масштабування та оптимізації процесів. Технологічні зміни та Інтернет стимулюють розвиток платформ як ефективних інструментів для ринкового обміну. Цифрові платформи допомагають компаніям залучати клієнтів, виходити на міжнародні ринки, знижувати витрати і вдосконалювати продукти. Компанії, які використовують ці платформи, мають перевагу в глобальній конкуренції. Так, дослідження цифрових платформ як нової економічної моделі для бізнесу є надзвичайно актуальним для розуміння майбутніх тенденцій розвитку ринків, впровадження інноваційних рішень та забезпечення сталого зростання підприємств.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад і практичних аспектів щодо впровадження цифрових платформ як нової економічної моделі для бізнесу.

Цифрові платформи (ЦП) є ключовим драйвером впровадження цифрових технологій у різні галузі економіки, переводячи їх на новий рівень. Завдяки ЦП знижуються трансакційні витрати та залучаються нові користувачі через мережевий ефект. Вони не лише надають можливість обміну інформацією, товарами та соціальним контентом, але й стимулюють створення нових послуг, бізнес-моделей та ринків. Об'єднуючи різних учасників, зацікавлених в обміні даними, ЦП формують складні бізнес-екосистеми, сприяючи розвитку нових послуг, управлінню даними та інноваційними бізнес-процесами. Для масштабування цифрових екосистем ЦП потрібно забезпечувати високу

швидкість та інтеграцію даних із підключених продуктів, активів, людей і процесів.

Як стверджує А. Голобородько [2, с. 11], сучасний розвиток цифровізації як процесу охоплює всі сфери економічної діяльності, а механізми цифрової економіки сучасного підприємства вмонтовані в усі потокові процеси функціонування підприємства та взаємовідносин усього конкурентного середовища.

Цифрова економіка має глобальний характер і відіграє ключову роль у розвитку інформаційного суспільства, де обсяг знань подвоюється щорічно [1, с. 60]. Це вимагає від фахівців здатності швидко засвоювати інформацію, щоб не відставати від науково-технологічного та економічного розвитку. Для цього необхідно забезпечити постійне оновлення знань через інформатизацію, високий рівень інформаційної культури та розвинений ринок інформаційних послуг.

Цифрова ера змінює підходи до ведення бізнесу та висуває нові вимоги до використання інформаційних технологій: це стосується маркетингових систем, продажів і обслуговування клієнтів, управління документацією, кадрового менеджменту, бухгалтерських систем та інших бізнес-додатків [4].

Цифрові платформи створюють унікальні можливості для масштабування бізнесу, дозволяючи компаніям швидко розширювати свою діяльність без значних інвестицій у фізичну інфраструктуру. Вони також сприяють виходу на глобальні ринки, забезпечуючи доступ до нових аудиторій і партнерів через зручні цифрові інструменти та мережеві ефекти.

Відмінними особливостями платформної бізнес-моделі є наступні:

– мережевий ефект – платформи стають ефективними при великій кількості користувачів, кожен з яких підвищує цінність для інших, створюючи мережевий ефект, критичний для успіху;

– створення вартості через дані – платформи збирають і аналізують дані, що дозволяє їм генерувати корисну інформацію для прийняття рішень і підвищувати ефективність;

– алгоритмічний менеджмент – алгоритми оптимізують зв'язок між працівниками та клієнтами, контролюють якість роботи та організують процеси;

– мінімальні інвестиції – платформи спираються на хмарні технології, що дозволяє їм рости з мінімальними витратами на інфраструктуру;

– венчурне фінансування – венчурний капітал дозволяє швидко залучати клієнтів, але після досягнення критичної маси бонуси зменшуються, а тарифи для працівників зростають;

– цінові стратегії – платформи використовують динамічне ціноутворення, абонентські плани та бонуси для стимулювання мережевого ефекту й залучення нових користувачів [3, 6].

Отже, обґрунтовано теоретичні та практичні підходи до впровадження цифрових платформ як нової економічної моделі для бізнесу. З'ясовано, що платформи змінюють механізми взаємодії між компаніями, клієнтами та партнерами, сприяють інноваціям, підвищують конкурентоспроможність та оптимізують ресурси. Наголошено на можливостях для масштабування бізнесу та виходу на глобальні ринки.

Список використаних джерел

1. Козлов В. В., Томашевська Т. В. Цифрова економіка: передумови, загрози та перспективи. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 58-66. DOI: 10.31767/su.2(93)2021.02.06 (дата звернення: 19.09.2024).
2. Голобородько А. Ю. Цифрова економіка: підходи та особливості розвитку. *Бізнес Інформ*. 2022. № 9. С. 10-18. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-9-10-18> (дата звернення: 19.09.2024).
3. Новікова Н., Дьяченко О., Гончаренко О. Цифрові платформи як драйвер розвитку економіки. *Scientia Fructuosa*. 2023. № 4. С. 47-66. DOI: 10.31617/1.2023(150)04 (дата звернення: 19.09.2024).

4. Білоусько Т. Ю., Мільман Л. М., Білоусько Р. С. Цифрова економіка – новий тренд економічного розвитку. *Ефективна економіка*. 2022. № 12 . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_12_52 (дата звернення: 19.09.2024).
5. Пугачов М. І., Пугачов В. М. Цифрова економіка та її розвиток у світі. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.14> (дата звернення: 19.09.2024).
6. Полторак А.С., Сухорукова А.Л., Бурковська А.І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики : колективна монографія з нагоди 115-річчя Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана ; за загальною редакцією М. П. Сагайдака, Т. О. Соболевої. Київ : Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. КНЕУ, 2021. 378 с. ISBN 978–966–926–399–5 С.158-176.